

Den næste transportplan

- mere beton eller mere bæredygtighed?

Oplæg til rundbordssamtale, Trafikdage, 26. august 2019

Henrik Gudmundsson, CONCITO

Transportplaner i Danmark

- Danmark har en lang men ikke specielt systematisk eller glørværdig tradition for transportplanlægning og - planer ...

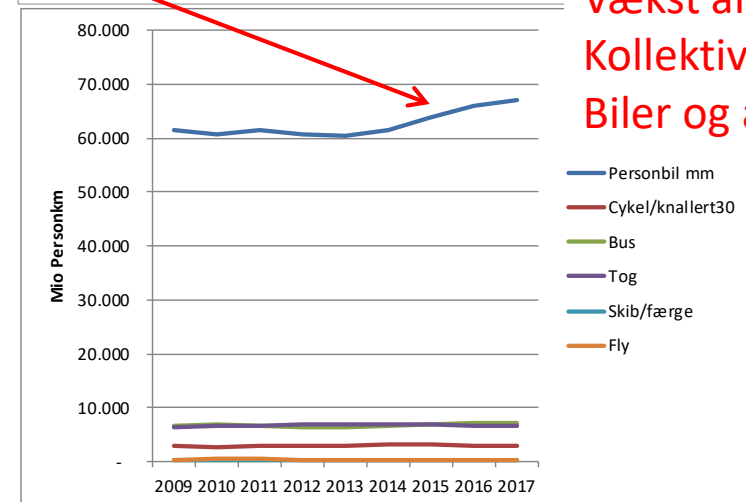
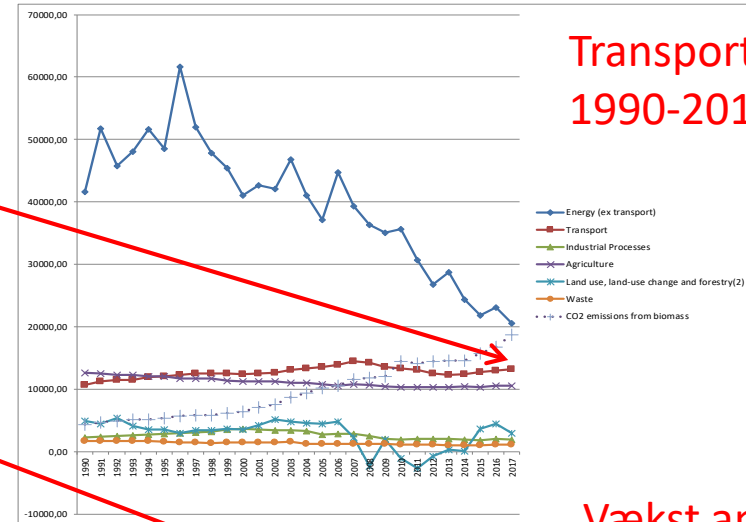

- Ofte går det bedre med at bruge pengene end at leve op til målene...

Fx aftale om grøn trafik fra 2009...

Syv overordnede "principper"

- Transportens CO₂-udledning skal ned, og der skal gennemføres en grøn omlægning af bilskatten
- Den kollektive transport skal løfte det meste af fremtidens vækst i trafikken. Jernbanen skal være pålidelig, sikker og topmoderne
- Vejkapaciteten skal udbygges, dér hvor behovet er størst, dvs. dér hvor der i dag er de største trængselsproblemer, men også, hvor man kan se, at den fremtidige trafikvækst som følge af erhvervs- og samfundsudviklingen vil kræve en udbygning af infrastrukturen
- Cyklismen skal fremmes - valg af cyklen som transportmiddel er at foretrække, hvor det er en realistisk mulighed
- Danmark skal være et grønt teknologilaboratorium for transport
- Broer, veje og jernbaner må ikke ødelægge uerstattelig natur
- Støj og luftforurening i byerne skal ned

Observationer og påstande:

Grøn omstilling af transporten i lyset af mål om 70% reduktion i udledning af CO₂ i 2030 og netto-nul i 2050 kræver **ny- tænkning** af transportplanlægning og planer:

- 1) Fortsat udvidelse af infrastrukturen kan belaste klimaet **uden reelt at løse trængselsudfordringer**
- 2) **Teknologisk omstilling** af energi, køretøjer og infrastruktur er de vigtigste omstillingselementer at planlægge for og investere i
- 3) Det vigtigste i en grøn transportplan er ikke om veje eller baner får mest men hvilke **resultater** for klima og bæredygtighed der opnås

En lille udflugt til Sverige...

- Årtier med planlægning efter 'Transportpolitiske mål'
- Overordnet mål: samfundsøkonomisk effektivitet og langsigtet bæredygtighed
- Konkretiseret i en række *funktionsmål* og *hensynsmål*
- Bruges blandt andet til:
 - Udvikling, analyse og vurdering nationale transportplaner
 - Grundlag for offentlige høringer og politiske drøftelser
 - Årlige opfølgning med indikatorer

Spørgsmål

- Får vi en **målstyret** eller en anlægsstyret transportplan?
- Får vi en plan som vil **regulere efterspørgsel og udnyttelse** og ikke bare udbygge infrastrukturen?
- Får vi et udvidet perspektiv på transportens infrastruktur som kan prioritere investeringer i **digitalisering og elektrificering** over asfalt?
- Får vi et strategisk planlægningsgrundlag som også muliggør konsekvensvurdering i forhold til **bæredygtighedsmål**?